

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРЕДПРИЯТИЯ И ПРОМИШЛЕНОСТ“

Нов подход в промишления отрасъл, туризъм и корпоративна социална политика

Международни споразумения в регламентираната област, безопасност на детските играчки, КСО

Последна актуализация: 14 март 2007 г.

РЪКОВОДСТВО № 4

Относно прилагане на Директивата за безопасността на детските играчки (88/378/ЕИО)

Проблематична граница: случаи, при които съществува затруднение да се определи дали даден продукт е от обхвата на Директивата 88/378/ЕИО или не е детска играчка ?

Този документ не е задължителен и чрез него се цели да се предоставят насоки, които ще помогнат на държавите-членки за прилагането на единен подход при класификацията на детските играчки. Ръководството е създадено въз основа на становищата на голяма част от експертите от работната група по безопасност на детските играчки.

1. Въведение

Определението за играчка, посочено в член 1, точка 1 от Директива 88/378/ЕИО, в повечето случаи, е достатъчно точно и позволява даден продукт да се класифицира като детска играчка или различен от такава. Съществуват, обаче, редица случаи, при които трудно може да се разграничи продуктът от детската играчка предвид неговото предназначение и ползване. За такива продукти, които не могат категорично да бъдат разграничени от детска играчка, определението не е достатъчно прецизно, което налага необходимостта от допълнителни критерии.

2. Критерии за класификация на даден продукт като детска играчка или различен от такава, в съответствие с изискванията на Директивата

Определението от член 1, точка 1 на Директивата определя следните критерии:

- проектиран или явно предназначен
- за игра
- на деца на възраст под 14 години.

Затруднението, произтича основно от тълкованието на понятието „предназначен за игра“, или с други думи от "игровата стойност" на продукта. Ако за детето почти всичко служи за приятно занимание и игра, това не означава, че всеки обект на детското забавление може да е детска играчка. За да може даден обект да се възприеме като детска играчка по смисъла на Директивата, неговата „игрова стойност“ трябва да е в резултат на съзнателно предприети действия от страна на производителя. Предвиденото и посочено от производителя предназначение е критерий, който се взема предвид. Но **съзнателно предвиденото основно предназначение** на продукта трябва да е посочено изрично от производителя. Ако произведените продукти не са детски играчки, производителят трябва по категоричен начин да заяви, че същите тези продукти не са детски играчки.

Съгласно петата консолидирана версия на Директивата, определени продукти, за които се изисква надзор или специални условия при употреба, не са детски играчки. Същите тези продукти не могат да бъдат ползвани като детски играчки, дори и да са изработени така, че да изглеждат привлекателни и интересни за деца. Привличащите детското внимание продукти, потребителят може да ги възприеме като детски играчки, а те биват опасни за здравето на децата, тъй като тяхното безопасно използване изисква надзор от страна на възрастен. „Плаващите седалки“ са добър пример за тази категория продукти¹. Това обстоятелство не поставя под съмнение съществуването на „функционални детски играчки“ (Приложение IV, точка 3 на Директивата), върху които трябва има надпис с предупреждение: „Внимание: Да се употребява само при пряк надзор от възрастен !“.

Посочените по-долу допълнителни критерии² могат да подпомогнат държавите-членки, когато за даден продукт те трябва да определят дали същият този продукт е детска играчка или не е:

- **място на продажба:** детските играчки, обикновено, се продават в специализирани магазини за детски играчки или на щандовете за детски играчки в големите магазини. Предназначените за колекциониране продукти от възрастни, също се продават в специализирани магазини;

- **реклама и опаковка на продукта, които да привличат общественото внимание:** рекламата и опаковката представят продукта по такъв начин, че същият да е привлекателен за деца и да личи, че е детска играчка;

¹ Виж Ръководство № 2

² Тези критерии са насочващи и не са приложими за всички случаи

- цена: детските играчки могат да се продават на цени, по-ниски от тези на продукти, предназначени за колекциониране или ползване от възрастни;
- малък размер: дрехи за кукла, дъска за гладене на дрехи за кукла са детски играчки;
- двойна употреба: продукт, предназначен за игра, и същевременно ползван и с друго предназначение, може да се счита за детска играчка тогава, когато неговата игрова стойност видно е от съществено значение;
- продукти, които са предназначени да забавляват деца, но не се ползват за игра:
 - продукти, които не са предназначени за държане от деца и за игра, и които остават извън периметъра на детската игра: такива продукти са окачващите се висящи играчки, които трябва да са стабилно закрепени, и по този начин закрепени, остават извън обсега на детето³. Същите тези продукти не предполагат активно взаимодействие на децата с тях, поради което не се считат за детски играчки;
 - продукти, които не са предназначени за държане от деца и за игра, но които остават в обсега на децата: продукти, които не предполагат активно взаимодействие на децата с тях (тяхната употреба е пасивна), но остават в обсега на децата. Същите тези продукти могат да се считат за детска играчка, ако имат игрова стойност и тяхното предназначение е да забавляват децата (например, продукти предназначени да подобрят обсега на детското зрение, за стимулиране на детския слух и движението на бебетата)⁴.

Този списък от допълнителни критерии не е изчерпателен. Препоръчително е допълнителните критерии да се използват в комбинация един с друг, тъй като прилагането им поотделно, при всички случаи, би довело до неправилно взето решение.

И все пак, съществуват случаи, при които условното определяне на даден продукт за детска играчка е извън контрола на производителя. В такива случаи, прилагането на критериите ще трябва да бъде оценено за всеки отделен случай от официално признат орган от властите.

3. Практически подход, прилаган за случаи, при които е трудно да се определи дали даден продукт е играчка или не е, т.е. случаи, при които продуктът се отнася към продуктите от така нар. „сива зона“

Въпреки, че съществуващите аргументи са достатъчно издържани по отношение на това кои продукти са от обхвата на Директивата и кои не са съгласно определението, често пъти е трудно да се разграничи даден продукт от детската играчка. Дискусиите по темата биха могли да продължат с години.

И производителите, и потребителите са заинтересовани от правно регламентирана безопасност на продуктите, когато ги пускат на пазара, или когато ги закупуват.

Службите на Европейската комисия предлагат за случаи, при които производителят не е достатъчно убеден, че предлаганият от него продукт може да бъде ползван единствено и само като детска играчка, да се приеме следния **подход**:

1. Решението трябва да е взето на възможно най-ниско ниво.
 2. Решението трябва да е взето така, че да осигурява високо ниво на защита на потребителите.
- Ако са възможни две решения, в такъв случай се приема това, което предлага най-високо ниво на защита за потребителите.
3. Дори и да попада в приложното поле на други директиви, продуктът трябва да се оцени и като продукт от обхвата на Директивата за безопасност на детските играчки.

Службите на ЕК предлагат следната **практична процедура**:

1. Производителят или вносителят е отговорен за правилната класификация на неговите продукти като детски играчки или различни от такива по смисъла на Директивата 88/378/ЕИО. За да вземе решение, производителят или вносителят може да се обърне към нотифициран орган за съвет (за което нотифицираният орган може да определи такса за извършената услуга). Решението на производителя или на вносителя може да бъде оспорено от органите за надзор на пазара.

2. Всеки **производител или вносител**, който има сериозни колебания да класифицира правилно дали даден продукт е детска играчка или не е, може да се обърне към **националните компетентни власти** с молба за информация по конкретния случай. Националните власти могат да се посъветват с нотифициран орган, ако преценят, че е необходимо.

Връзка с лица за контакт по въпроси, свързани с разглежданата тема, можете да осъществите на e-mail:

<http://ec.europa.eu/enterprise/toys/contacts.htm>.

³ Тази информация е в интерес на потребителя и трябва да е посочена чрез подходящ надпис

⁴ Например, висящите мобилни телефони в детското креватче

3. Ако случаят е от компетенцията на **нотифициран орган**, той може да даде възможно най-добрия отговор въз основа на своите познания и опит. Когато и в нотифицирания орган възникват колебания по отношение на правилната класификация на продукта, тогава той трябва да се обърне към **компетентните власти** на държавата-членка за консултация.
4. По време на работните заседания на **координационната група на нотифицираните органи, нотифицираните органи** могат да обменят опит по въпроси отнасящи се до класификацията на даден продукт като детска играчка или различен от такава. Нотифицираните органи могат, също така, да съветват производителите и националните компетентни власти по тези въпроси, както и да разработват **документи** с информация за съвместно придобития опит в областта на класификацията на детските играчки. Документите трябва да съдържат описанието на даден продукт, неговата класификация като детска играчка или различен от такава, както и причините, довели до правилното решение.
5. Когато **компетентните власти** на държава-членка имат колебания по отношение класификацията на даден продукт, тогава те трябва да започнат **консултации с компетентните власти на други държави-членки**.
6. Когато **координационната група на нотифицираните органи, компетентните власти, производители, търговска асоциация или асоциация на потребителите** преценяват, че държавите-членки класифицират един и същ вид продукт по различен начин, тогава те трябва да представят случая на **службите на Европейската комисия**, предоставяйки в най-голяма степен събраната информация.
7. **Службите на ЕК** ще направят оценка на случая и на възможността да бъде разрешен.
Ако случаят засяга основен за Европейската общност въпрос, службите на ЕК ще **предложат проект на Ръководство** за класификация на въпросния продукт като играчка или различен от такава въз основа на разискванията на експертите от работната група по безопасност на детските играчки.
8. **Службите на ЕК** ще публикуват чрез техния web site **Ръководството със становището на мнозинството от експертите на работната група по безопасност на детските играчки** относно класификацията на продукта като детска играчка или различен от такава. Ръководството е набор от документи с указания и **не е нормативен акт**.

4. Кой е отговорен и решава последно дали даденият продукт е от обхвата на приложното поле на Директивата 88/378/ЕИО ?

Решението за това дали даден продукт попада в приложното поле на Директивата за детските играчки е неразделна част от прилагането на законодателството на ЕС. Следователно, отговорността за решението е на държавите-членки. Ако службите на Европейската комисия приемат, че решението на държава-членка относно класифицирането на вид продукт като детска играчка или различен от такава не е правилно, те ще преразгледат въпроса с държавата-членка. Единствено Съдът на ЕС е инстанцията, в чиито правомощия е да даде окончателно тълкуване на приложното поле на Директивата.

16.04.2010 г.

превод от френски език:

/ инж. В. Сиракова /